

Vi behöver lära oss gästfrihet

Det här är en längre version av den intervju med George Joseph som finns publicerad i Globala veckans inspirationshäfte Över gränser.

George Joseph är professorn från Stanford som ägnat hela sitt liv åt att arbeta med frågor om migration, asyl och människohandel. Sedan 1989 är han anställd av Caritas Sverige men arbetar över hela världen. Han anser att Europas agerande när det gäller flyktingar och migranter är ovärdig ett civiliserat samhälle och att vi som kyrkor och enskilda har ett viktigt uppdrag i att bekämpa främlingsrädslan, både inom oss själva och i vårt samhälle.

Hur är det att arbeta med frågor som rymmer så många svåra människoöden och tragedier?

– Det är svårt men samtidigt ger mötet med de asylsökande, papperslösa och drabbade av människohandel mig drivkraft att fortsätta arbetet. Jag är djupt övertygad om att en måttstock på den etiska hälsan i ett samhälle byggs på två saker: Hur vi behandlar våra äldre och hur vi bemöter främlingar.

EU:s flyktingpolitik kritiserar ofta av människorättsorganisationer och kyrkor. Varför?

– Under kriget i Libyen har människor i första hand tagit sig till Egypten och Tunisien. 750 000 personer har flytt till dessa länder och endast två procent av flyktingarna tar sig till Europa. Jag var nyligen i Tunisien och mötte en fattig familj med åtta barn som tagit emot 18 flyktingar från Libyen i sitt hem. I Europa skulle det vara otänkbart.

– Vår reaktion är skamlig. I stället för att bidra med ekonomiskt stöd och flyktingmottagande försöker vi i panik stänga människor ute. Det är ett totalt moraliskt misslyckande för Europa. Nu är det verkligen tid att visa solidaritet och humanitet. Hela den Europeiska gemenskapen bygger ju på specifika värden om fri rörlighet och solidaritet.

Hur skulle Europa och EU behöva agera i stället?

– För det första måste vi visa mer solidaritet och ta ansvar, mot varandra som EU-länder men också mot länder i Afrika där situationen är katastrofal. För det andra behöver vi se till att människor kan ta sig till Europa på laglig väg, i stället för genom flyktmugglare. Till exempel är att genomföra reformer för en mer generös och långsiktig politik för arbetskraftsinvandring. I dag har Europa en åldrande befolkning och behov av arbetskraft.

– För det tredje behöver EU helt och hållet leva upp till sina internationella åtaganden, som FN:s konvention om mänskliga rättigheter. Det gör vi inte i dag. I stället stoppar vi människor som har skyddsbehov innan de haft en chans att ta sig hit. Europas verkliga gränser går långt utanför dess geografiska gränser.

– Över huvud taget måste det politiska klimatet i Europa förändras. Främlingsfientligheten frodas just nu. Man ser migration som en säkerhetsfråga och ett potentiellt hot. Dessutom sätter många likhetstecken mellan migration och islamism, eller terrorism.

Varför är det här en fråga för kyrkorna?

– Som kristna och kyrkor har vi en förpliktelse att söka Gud i de människor vi möter. Om vi verkligen tror att vi är skapade till Guds avbild, och att den gudomliga närvaron finns i människan, så är alla människor Guds barn. Med en sådan tro måste vi hjälpa och välkomna människor som söker sig hit.

Vad kan vi göra för att förändra?

– Det är tydligt att vi behöver lära oss vad verklig gästfrihet är. Vi behöver lära oss av länder som Egypten, Tunisien, Jordanien och Pakistan som tar emot stora delar av världens flyktingar. I Europa sprids främlingsrädsla och vi låter främlingsfientliga partier få inflytande över politiken. Jag är väldigt stolt över Sverige som valt en annan väg och infört en mer generös arbetskraftslagstiftning. Men det finns fortfarande väldigt mycket att göra som enskild person. Vi måste börja med oss själva, finns främlingsfientlighet och fördömande inom mig? Och efter det förändra synen på främlingen i samhället. Bara så kan kyrkor och enskilda bli en kraft till förändring i världen.

Sofia Walan